

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 418. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467278147488/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- *Cavaignac*: den franske general Louis C. (1802-57), hvem det som krigsminister efter februarrevolutionen påhvilede at nedkæmpe arbejderopstanden i Paris. Junkampen er skildret i NS 1848 III 185ff. (optrykt i *Blandede Skrifter* III 72ff).
- 198 *Athene, Henskerinde (...)*: fra Aischylos' (524-456 f.Kr.) *Eumeniderne*, overs. af P. O. Brøndsted vers 226ff. (udg. af N.V. Dorph 1844).
- 201 *øver Lillebelt*: sml. I s. 218. Om gensystematikken i 3. del sml. nærværende udgaves efterskrift II s. 340. En første udformning af kompositionen ses i *Dagh*. 25/7 1855 (I 380). – *derhos*: desuden. – *Creditorer*: formentlig lapsus for »Debitorer».
- 202 *liden Gunver*: fra romancen »Liden Gunver vandrer som helst i Qvel» i Johannes Ewalds syngestykke *Fiskerne* (1779). – *Mendozas Svigerfader*: Mocatta, sml. II s. 59.
- 203 *hans Søster*: Isabella. – *ved S. Onofrio*: se n.t. II s. 56. – *Børneballet*: I s. 30. – *Føjttæller*: løfter om noget vidunderligt. – *i Gejff*: II s. 126. – *Kjøbmanden*: I s. 168, 555. – *Dunkirchen*: den nordfranske havneby Dunkerque.
- 204 *i Ermelund*: I s. 554. – *Havde Gud ikke (...)*: se n.t. I s. 554 – *Terne*: tjenestepige. – *Det er ikke Alt Guld (...)*: opr. latinsk ordspog: Non omne quod nitet aurum est. G. Chaucer (1328-1400) hentyder til det i *Charones Yemannes Tale*.
- 205 *Tilforladelighed*: pålidelighed. – *Johannis Evangelium*: »hgesom jeg sagde til Jøderne: Hvor jeg gaar hen, kunne I ikke komme, siger jeg Eder nu» (13, 33, NT 1902).
- 206 *hos Kongen*: I s. 427ff. – *Paulsen*: I s. 231. – *Centralskolen*: militærakademi. – *Justitsraad*: se ovf., note A. – *kauscher*: jiddisch, ren, ægte, god, antagelig.
- 207 *ere (jo) hjemme*: måske: er tilgængelige. – *Salomo havde lært (...)*: en udbredt jødisk og muhamedansk legende (L. Ginzberg: *The Legends of the Jews* 1909-38, registerbd. s. 448).
- 208 *Jægermester(finde)*: se ovf., note A. – *blive Ridder (...)* *Baand*: få prygl (elefant- og storkorsridderne kaldtes riddere af hhv. det blå og det hvide bånd). – *Rasmus (...)* *Jesper*: efter Erasmus og Jesper Rudefoged i Holbergs komedie *Erasmus Montanus*. – *prefecto*: lat., sandelig (udtrykket lånt hos Holberg).
- 209 *Selv var jeg skudt (...)*: fra Chr. Winthers digt »En Ven» (1840).
- 210 *skyder Dig Huen af Hovedet*: sml. Rossolanis taktik II s. 152.
- 211 *Pigen fra Veilaa Mølle*: I s. 238. – *ud i Haven*: I s. 219.
- 212 *Um gut tranchiren (...)* *haben*: For at kunne skære godt for må man for det første være af adel og for det andet have mod. Tysk mund-